

MORSKI
INSTYTUT
RYBACKI
PAŃSTWOWY
INSTYTUT
BADAWCZY

**Kierunkowy plan tematyczny
badań naukowych i prac rozwojowych
Morskiego Instytutu Rybackiego –
Państwowego Instytutu Badawczego
na rok 2024**

Gdynia, listopad 2023

**Kierunkowy plan tematyczny
badań naukowych i prac rozwojowych
Morskiego Instytutu Rybackiego –
Państwowego Instytutu Badawczego
na rok 2024**

Gdynia, 30 listopada 2023

Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych MIR-PIB na rok 2024

W 2024 roku planowana jest realizacja badań naukowych i prac rozwojowych Instytutu finansowanych z trzech zasadniczych źródeł:

- I. z subwencji przyznanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (tzw. działalność statutowa)
- II. z dotacji celowej z MRiRW
- III. ze środków pozyskanych z krajowych i międzynarodowych programów badawczych w wyniku konkursów (m.in. Narodowe Centrum Nauki, ARiMR, programy EU)
- IV. z umów podpisanych z podmiotami zewnętrznymi w wyniku uczestnictwa w postępowaniach przetargowych.

Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych MIR-PIB na rok 2024 jest powiązany z zapisami statutu MIR-PIB oraz dokumentem „Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego na lata 2023-2026”, pozytywnie zatwierdzonym przez Radę Naukową MIR-PIB podczas posiedzenia w dniu 14 kwietnia 2023 roku.

Szczegółowy zakres badań będzie uzależniony od poziomu finansowania jakie uda się uzyskać na 2024 rok. **W chwili obecnej nie jest znana wysokość subwencji z MEiN na rok 2024, a umowa na dotację celową z MRiRW jest w trakcie procedowania.**

Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego na lata 2023-2026 wskazują cztery obszary aktywności badawczej Instytutu:

1. Rybołówstwo i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami morza
2. Ochrona ekosystemów wodnych i bioróżnorodności
3. Błękitna Gospodarka oraz Gospodarka Obiegu Zamkniętego
4. Bezpieczeństwo żywnościowe.

W roku 2024 w ramach powyższych obszarów badawczych planuje się realizację zadań opisanych poniżej.

1. Rybołówstwo i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami morza

Projekty wieloletnie

- 1.1. Wieloletni Programu Zbierania Danych Rybackich „Gromadzenie danych, zarządzanie nimi i ich wykorzystanie w sektorze rybołówstwa oraz wspieranie doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa” jako zobowiązanie Polski w stosunku do Unii Europejskiej, wynikające z zapisów Wspólnej Polityki Rybołówstwa UE (planowana umowa o finansowanie z ARiMR).
- 1.2. Wykonanie obliczeń wskaźników biologicznych, ekonomicznych i technicznych dla każdego segmentu polskiej floty rybackiej oraz sporządzenie oceny równowagi pomiędzy zdolnością

połowową a uprawnieniami do połowów w odniesieniu do każdego segmentu polskiej floty rybackiej na przestrzeni trzech kolejnych lat; (dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania).

- 1.3. Wykonanie opracowania dotyczącego działań naprawczych polskiej floty połowowej, w tym modelowania holistycznego zarządzania flotą; (dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania).
- 1.4. Program badawczy w zakresie analizy połowów organizmów morskich w wodach Zalewu Wiślanego w 2024 roku; (dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania).
- 1.5. Program badawczy w zakresie analizy połowów organizmów morskich w wodach Zalewu Szczecińskiego, Jeziora Dąbie oraz Zatoki Pomorskiej w 2024 roku; (dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania).
- 1.6. Badanie dynamiki populacji podstawowych stad ryb eksploatowanych przez polskie rybołówstwo bałtyckie; (finansowanie z subwencji MEiN; działalność statutowa).
- 1.7. Gospodarka rybną – ekonomika i organizacja branży rybnej; (finansowanie z subwencji MEiN; działalność statutowa)
- 1.8. Świadczenie doradztwa naukowego i technicznego w zakresie rybołówstwa bałtyckiego; (dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania).

Ponadto w ramach tego obszaru planowana jest kontynuacja lub rozszerzenie rozpoczętych w latach ubiegłych projektów:

- 1.9. Ocena składu populacyjnego stada śledzi południowego Bałtyku; (finansowanie z subwencji MEiN; działalność statutowa).
- 1.10. Badania nad intensywnością i ekstensywnością zarażenia pasożytami ważnych gospodarczo gatunków ryb bałtyckich na tle czynników biologicznych, czasowych i przestrzennych; (finansowanie z subwencji MEiN; działalność statutowa).
- 1.11. Badania nad czynnikami kształtującymi warunki bytowania ryb w ekosystemach wód przejściowych i przybrzeżnych (czynniki antropogeniczne i środowiskowe) oraz warunki funkcjonowania rybołówstwa przybrzeżnego na obszarze Zalewu Szczecińskiego, Zatoki Pomorskiej, Zalewu Wiślanego, Zatoki Puckiej; (finansowanie z subwencji MEiN; działalność statutowa).
- 1.12. W ramach międzynarodowej współpracy naukowej planowane są wspólne rejsy badawcze z jednostkami naukowymi z Danii, Łotwy i Estonii (finansowanie od partnerów zagranicznych).
- 1.13. Realizowane będą także sukcesywnie pozyskiwane zlecenia na prace związane z oceną oddziaływania na środowisko dużych inwestycji (finansowanie przez zlecniodawców).

2. Ochrona ekosystemów wodnych i bioróżnorodności

W tym obszarze realizowane będą:

- 2.1. Ocena oddziaływania wybranych stresorów środowiskowych na organizmy morskie; (finansowanie z subwencji MEiN; działalność statutowa).
- 2.2. Wpływ zanieczyszczenia mikroplastikami na strukturę i funkcjonowanie mikrobiologicznych sieci troficznych; (podpisana umowa o finansowanie z NCN).
- 2.3. Jak złożone są mikrobiologiczne sieci pokarmowe w środowisku wodnym? Wyjaśnienie troficznej roli średniej wielkości heterotroficznych wiciowców nanoplanktonowych w wodach słodkich i słonawych; (podpisana umowa o finansowanie z NCN).
- 2.4. Opracowanie koncepcji analizy wpływu zalegających materiałów niebezpiecznych na ichtiofaunę Morza Bałtyckiego i sektor rybołówstwa wraz z opisem aktualnego stanu; (dotacja celowa MRiRW w trakcie procedowania).
- 2.5. Monitoring ichtiofauny w Polskich Obszarach Morskich w latach 2023-2025 (podpisana umowa z GIOŚ).
- 2.6. CIBRINA - Coordinated Development and Implementation of Best Practice in Bycatch Reduction in the North Atlantic, Baltic and Mediterranean Regions (podpisana umowa na finansowanie z programu LIFE Projects Grants).
Ponadto planowane jest przygotowanie aplikacji na badania związane z monitorowaniem występowania morświnów w Morzu Bałtyckim. W przypadku znalezienia źródła finansowania projekt będzie realizowany.

3. Błękitna Gospodarka oraz Gospodarka Obiegu Zamkniętego

W tym obszarze planowana jest realizacja projektu:

- 3.1. Upcykling produktów ubocznych na rzecz zrównoważonych i zdrowych składników oraz nowych koncepcji żywności (podpisana umowa na finansowanie z NCN).
Planuje się złożenie w 2024 r. dwóch aplikacji do NCBiR na projekty związane z pozyskiwaniem z ryb cennych substancji mających zastosowanie w medycynie i biotechnologii.

4. Bezpieczeństwo żywnościowe

W tym obszarze realizowany będzie projekt:

- 4.1. Innowacyjne podejście do składników pochodzenia morskiego i słodkowodnego w celu opracowania zrównoważonej żywności i łańcuchów wartości (podpisana umowa na finansowanie z projektu Horyzont Europa).
- 4.2. Ponadto w roku 2024 planowane jest aplikowanie o projekty do Programu PO Ryby i Morze na lata 2021-2017. Zgodnie z harmonogramem ogłaszania konkursów (https://www.rybactwo.gov.pl/media/123888/Harmonogram_naborow_FER_grudzien_2023-sierpień_2025.pdf) w sierpniu 2024 r. będą ogłoszone konkursy dla priorytetu 2 „Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzani i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, tym samym przyczynianie się do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii”.